

«ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 1981 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

ΜΕΡΟΣ 167ον

Τράπεζα της Ελλάδος: Συμπληρώνουν τη διαφορά με... δάνεια

Στα μέσα του μηνός Οκτωβρίου 2000 η τότε Εθνική Στατιστική Υπηρεσία έδωσε στη δημοσιότητα μια έρευνα με στοιχεία για τα χρήματα που ξόδευαν κάθε μήνα την τελευταία διετία (1998 και 1999) τα ελληνικά νοικοκυριά και από την οποία προέκυψε ανάγλυφα ότι αποτελούσαν πιστά αντίγραφα του ελληνικού κράτους, καθώς ξόδευαν περισσότερα χρήματα από το εισόδημα που αποκτούσαν, με αποτέλεσμα να αυξάνουν τον δανεισμό τους από τις τράπεζες. Σύμφωνα με την έρευνα αυτή της Στατιστικής Υπηρεσίας την τελευταία διετία 1998 και 1999, τα ελληνικά νοικοκυριά ξόδευαν κάθε μήνα 471.339 δρχ. για να καλύψουν τις ανάγκες τους.

Ωστόσο, από τα στοιχεία των φορολογικών δηλώσεων του 1999 προέκυπτε ότι τα δηλωθέντα οικογενειακά εισοδήματα δεν επαρκούσαν για να καλύψουν τα έξοδα που έκαναν κάθε μήνα. Και τούτο γιατί επί συνόλου 4.585.287 νοικοκυριών που υπέβαλλαν φορολογικές δηλώσεις, τα 3.948.921 ήτοι το 86,12% είχε εισόδημα από 35.714 δρχ. μέχρι 464.285 δρχ. τον μήνα και τα υπόλοιπα 636.366 νοικοκυριά (13,88%) είχαν μηνιαίο εισόδημα από 500.000 μέχρι 1.130.357 δρχ. Έτσι τα ποσά που δεν είχαν και τελικά... ξόδευαν, τα δανείζονταν από τις τράπεζες αλλή και τα αντιλούσαν από την... παραοικονομία. Και φυσικά ενώ αυτά ήταν σε γνώση της κυβέρνησης,

Του
ΣΤΕΦ. Β. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ
anagrostou@elefteros.gr

δεν υπήρξε η λήψη κάποιου μέτρου, ώστε να περιορισθεί η έξαρση εκείνη του καταναλωτισμού, η οποία δημιουργούσε μεν «τζιρο» στην αγορά, πήν όμως ναρκοθετούσε το μέλλον, καθώς οδηγούσε σε αύξηση και του ιδιωτικού χρέους, παράλληλα με το Δημόσιο.

Επικίνδυνος υπερδανεισμός των νοικοκυριών

Μάλιστα, τα πράγματα στον τομέα του υπερδανεισμού των νοικοκυριών ήταν ανησυχητικά καθώς:

Από τα στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος προέκυπτε ότι μέχρι το τέλος Ιουλίου του 2000, τα ελληνικά νοικοκυριά χρωστούσαν στις τράπεζες, είχαν δηλαδή «ανεξόφλητα υπόλοιπα» από δάνεια κάθε είδους, πάνω από 13,2 τρισεκατομμύρια δραχμές! Συγκεκριμένα μέχρι το τέλος Ιουλίου 2000, τα «ανεξόφλητα υπόλοιπα» προς τις τράπεζες ανέρχονταν σε 13,2 τρισ. δρχ. (13.232,1 δισ. δρχ.), έναντι 11,2 τρισ. δρχ. (11.263,3 δισ. δρχ.) που χρωστούσαν στο τέλος Δεκεμβρίου

1999 και 9,8 τρισ. δρχ. (9.846,4 δισ. δρχ.) στο τέλος Δεκεμβρίου 1998! Αυτό σημαίνει ότι: Στο επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2000 τα χρωστούμενα στις τράπεζες αυξήθηκαν κατά δύο περίπου (2) τρισεκατομμύρια δραχμές, (1.968,8 δισ. δρχ.) έναντι 1,4 τρισ. δρχ. (1.416,9 δισ. δρχ.) που είχαν αυξηθεί τα «ανεξόφλητα υπόλοιπα» των δανείων σε 12 μήνες, από τον Ιανουάριο έως τον Δεκέμβριο του 1999, έναντι του Δεκεμβρίου του 1998! Δηλαδή σε 19 μήνες, από τον Ιανουάριο του 1999 μέχρι και τον Ιούλιο του 2000, τα «υπόλοιπα» που χρωστούσαν στις τράπεζες τα ελληνικά νοικοκυριά αυξήθηκαν έναντι των «υπολοίπων» που υπήρχαν στις 31-12-98 κατά 3,3 τρισ. δρχ.

(3.385,7 δισ. δρχ.). Αυτό σημαίνει ότι στο διάστημα αυτό κατά μέσο όρο ο μηνιαίος δανεισμός ανερχόταν σε 178,2 δισ. δρχ. περίπου!

Στο 7μηνο του 2000 εχορηγούντο καθημερινά δάνεια 11,25 δισ. δρχ.!

Ειδικότερα στο εφετινό 7άμηνο του έτους, σε καθημερινή βάση, τα χορηγούμενα, κάθε είδους, δάνεια, κατά μέσο όρο (σ.σ. μήνες ισοδυναμούν με 175 εργάσιμες ημέρες) ανέρχονταν σε 11,25 δισ. δραχμές! Η διαπίστωση αυτή προέκυπτε από τα επίσημα στοιχεία που περιλαμβάνονταν στο τεύχος Αυγούστου - Σεπτεμβρίου 2000 του «Στατιστικού Δελτίου Οικονομικής Συγκυρίας», που εκδίδει η Τράπεζα της Ελλάδος.

Η εξέλιξη αυτή αποδεικνύει ότι η πολιτική που ακολούθησε η Τράπεζα της Ελλάδος από τον Ιούλιο του 1999 μέχρι το τέλος Μαρτίου του 2000 για να συγκρατήσει την πιστωτική επέκταση δεν είχε επιτυχία. Κάτα βέβαια που προέκυψε και από τα στοιχεία του ελλειμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών στο πρώτο τετράμηνο του έτους.

Η δυσμενής εξέλιξη της πιστωτικής επέκτασης, δηλαδή των αυξημένων χορηγήσεων δανείων στο επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2000 προβληματίζει κάποια στελέχη της Τραπέζης της Ελλάδος, τα οποία εκτιμούσαν ότι η πιστωτική επέκταση θα δημιουργούσε νέα διεύρυνση στο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών... Και αυτό γιατί από τη σύγκριση των στοιχείων των «υπολοίπων» στις τράπεζες σε επίσημη βάση, Ιούλιος 2000 με Ιούλιο 1999, προέκυπτε αύξηση της πιστωτικής επέκτασης κατά 23,85%, ενώ η αύξηση της πιστωτικής επέκτασης στο 7μηνο του έτους έναντι του Δεκεμβρίου του 1999 ήταν 17,47%!

Από την ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι στο 12μηνο Ιουλίου 99 - Ιουλίου 2000 αυξήθηκε με ταχύτατο ρυθμό η ζήτηση καταναλωτικών, στεγαστικών και εμπορικών δανείων, ενώ σε χαμηλά σχετικά επίπεδα κινήθηκε η ζήτηση μόνο για βιοτεχνικά δάνεια, γεγονός που αποκαλύπτει ότι η πρόσβαση της βιοτεχνίας στις τράπεζες παρέμεινε «δύσκολη υπόθεση», καθώς οι τράπεζες προτιμούσαν να χορηγούν τα υψηλότοκα καταναλωτικά δάνεια και τα «σίγουρα» στεγαστικά για απόκτηση πρώτης κατοικίας. Επίσης, ένα άλλο σημείο που πρέπει να επισημανθεί, γιατί έχει σχέση με την επιβάρυνση που έχουν αρκετοί δανειζόμενοι, ήταν το μεγάλο ποσοστό των δανείων που χορηγήθηκαν (το 1/3 των δανείων) σε συνάλλαγμα, κυρίως σε ιαπωνικό γιεν και δολάριο Αμερικής. Και τούτο γιατί η πληρωμή των δόσεων γινόταν σε δραχμές, οι οποίες είχαν αυξηθεί σημαντικά, καθώς τα ξένα νομίσματα είχαν ανατιμηθεί σημαντικά έναντι δραχμής! Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος από τα 13.232,1 δισ. των «ανεξόφλητων υπολοίπων» στο τέλος Ιουλίου 2000, τα 4,4 τρισ. (4.448,8 δισ. δρχ. ήτοι το 33,62%) είναι σε συνάλλαγμα και τα υπόλοιπα 8,7 τρισ. (8.783,3 δισ. δρχ.) σε δραχμές.

Τέλος, από τα αναλυτικά στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος προέκυπτε ακόμη ότι από τα υπόλοιπα οφειλόμενα», στο τέλος Ιουλίου 2000 ύψους 13,2 τρισ. δρχ.:

- Τα 2,2 τρισ. δρχ. (2.222,3 δισ. δρχ.) ήταν το ανεξόφλητο υπόλοιπο των στεγαστικών δανείων, από 1,8 τρισ. δρχ. (1.781 δισ. δρχ.) που ήταν στο τέλος Ιουλίου 1999, αύξηση 24,8% σε επίσημη βάση!

- Τα 1,4 τρισ. δρχ. (1.441,7 δισ. δρχ.) ήταν τα ανεξόφλητα υπόλοιπα των καταναλωτικών δανείων που προέρχονται από αγορές με πιστωτικές κάρτες και από δάνεια για αγορά κυρίως ΙΧ. Στο τέλος Ιουλίου 1999 τα ανεξόφλητα υπόλοιπα των καταναλωτικών δανείων ήταν 1,1 τρισ. (1.175,7 δισ. δρχ.), αύξηση 22,6% σε επίσημη βάση.

